

Projekt „Długi – wspólny problem” współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

“Długi – wspólny problem”

Psychologiczne skutki poradnictwa w przypadkach zadłużenia

Nr 25/2014

Warto zapoznać się z bardzo interesującym materiałem, jaki przygotował specjalnie dla Państwa nasz zagraniczny partner Laurent Berthel. W niniejszym newsletterze przedstawimy pierwszą część wyników badań wykonanych w Niemczech nad skutkami psychologicznymi eksmisji.

Opracowane wykonano na podstawie następujących źródeł danych:

- 1 badania p. Kristin Arnemann "Psychosoziale Wirkung von Schuldnerberatung aus der Sicht der Ratsuchenden am Beispiel einer hessischen Schuldnerberatungsstelle"
- 2 artykułu Klaus'a Helke'a i podsumowanie tych badań w BAG-SB Informationen Heft 1/2011

Efekty/skutki psychologiczne poradnictwa w przypadkach zadłużenia czynszowego z punktu widzenia osób szukających porad, na przykładzie placówki poradniczej w kraju związkowym Hesse

Badanie zostało przeprowadzone pod koniec 2009 przez P. Kristin Arnemann, wśród klientów placówki poradniczej w średnim mieście kraju związkowego Hesse.

Poradnictwo dla osób zadłużonych stało się w Niemczech uznanym zawodem. Istnieje jednak niebezpieczeństwo zawężenia obrazu poradnictwa dla osób zadłużonych, poprzez skupienie się jedynie na ilościowej analizie wyników, bądź do uproszczonego schematu myślowego - dotyczącego zjawiska nadmiernego zadłużenia gospodarstw domowych.

Projekt „Długi – wspólny problem” współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

Doradcy dużo dowiadują się od klientów w czasie trwania procesu poradniczego, natomiast już mało widzą o dalszych losach swoich klientów po zakończeniu tego procesu. Niestety, doradcy i placówki poradnicze nie otrzymują już żadnej informacji, w jaki sposób klienci odczuwają uzyskaną pomoc, co o tej pomocy myślą i jakie korzyści dostrzegają patrząc wstecz.

Tymczasem, korzyści kulturowe, społeczne i polityczne nie nadają się do mierzenia kryteriami gospodarczymi, a bardzo trudno je kwantyfikować. Poradnictwa jedynie zorientowane na cel/wynik nie uwzględnia wskaźników o możliwych obciążeniach psychicznych, ani o osobistych korzyściach dla klientów. Dlatego, opracowanie niniejsze ma się przyczynić do wprowadzenia w statystykach również danych dotyczące poprawy sytuacji psychospołecznej, co pozwala przybliżyć się do opracowania całościowej koncepcji ewaluacji poradnictwa dla osób zadłużonych

W opracowaniu niniejszym naświetlono również liczne wysiłki doradców w pogodzeniu różnych wymagań i zadań bez uszczerbku dla fundamentalnych zasad i zawodowego samookreślenia. Praca doradcza w zasadzie jest procesem dialogowym, a klienci są współtwórcami usługi socjalnej. W ramach otwartego procesu dialogowego ich oczekiwania i możliwości działania mają być brane pod uwagę, aby owocować trafnymi, pozytywnymi decyzjami.

Opis projektu:

Przeprowadzone badanie miało na celu:

1. Pokazanie subiektywnej, indywidualnej sytuacji klientów i jej zmiany w poszczególnych fazach procesu poradniczego.
2. Pokazanie, jak zadłużenie i nadmierne zadłużenie wpływają na sytuację życiową osoby szukającej porady.

Główne pytania badawcze sformułowano w następujący sposób:

1. Jak osoby szukające porad widzą skutki poradnictwa po zakończeniu pomocy doradcy?
2. Jakie zmiany stwierdzą te osoby w zakresach: finansowym i psychospołecznym?
3. Jaki jest wpływ zadłużenia/nadmierne zadłużenia na jakość życia i funkcjonowanie społeczne osób szukających porad?

Projekt „Długi – wspólny problem” współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

W badaniu postawiono następujące hipotezy do sprawdzenia:

1. Wszystkie osoby szukające porady deklarują, że odczuwają pozytywny wpływ poradnictwa. Jednak występuje zasadnicza różnica, w zależności od tego, czy proces poradniczy się zakończył, czy też nie.
2. Osoby odpowiadają na pytania w sposób niezależny.
3. Wszystkie osoby twierdzą, że odczuwają pozytywny wpływ poradnictwa na swoją sytuację życiową poradnictwa. Jednak występuje różnica między tymi, którzy z własnej inicjatywy wybrali się do placówki poradniczej, a tymi, którzy zostali do niej skierowani z czyjegoś polecenia. Jest również różnica między tymi, którzy wskazali bezrobocie jako główne źródło zadłużenia, a tymi, którzy wskazali na niegospodarność w prowadzeniu gospodarstwa domowego.
4. Wszystkie osoby odczuwają skutki poradnictwa w sferach: finansowej i psychospołecznej. Istnieje związek między poprawą w sferze finansowej, a poprawą w sferze subiektywnej.

Badanie zostało przeprowadzone za pomocą formularza z 35 pytaniami zamkniętymi, 2 otwartymi i 6 pytaniami o charakterze metryczkowym. 380 formularzy zostało wysłanych klientom placówki poradniczej, 68 zostało odesłanych; w tym 60 nadających się do analizy (co stanowi ok. 16% wysłanych formularzy). Powyższy wynik zwrotności ankiet należy uznać za całkiem zadowalający.

Jeśli zainteresowani są Państwo wynikami badania, zachęcamy do lektury następnego numeru biuletynu.

Zachęcamy zarazem do odwiedzenia naszej strony internetowej <http://www.bpo.warszawa.pl>.

Pozdrowienia
Zespół Biura Porad Obywatelskich